

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/72/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316220384
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1316220384.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členov senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcu: S. S., D.. XX.X.XXXX, N. C. XXXX/X, Z., zast. AK-KRUPA s.r.o., so sídlom Hurbanova 1, Nové Mesto nad Váhom, IČO : 36 859 435 proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO : 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO : 47 233 516, o zaplatenie 1 357,52 € a o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 19. januára 2017 č. k. 19Csp/53/2016-21, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX prislúchajúcej k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 14.3.2013, do právoplatného skončenia sporu vo veci samej. Zamestnávateľovi žalobcu Ž.l. Z. F., N., G. X, XXX XX N., L.: XX XXX XXX zakázal vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX prislúchajúcej k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 14.3.2013, do právoplatného skončenia sporu vo veci samej. V prevyšujúcej časti, od právoplatného skončenia sporu vo veci samej, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. c/ a d/, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 a § 329 ods. 1 C.s.p.. Uviedol, že pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, či navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov (alebo obavu z ohrozenia exekúcie) - princíp opodstatnenosti, či uložením obmedzenia (prípadne požadovanej povinnosti) možno objektíve dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), či navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, či právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a či sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 234 ods. 3 C.s.p.). Vo vzťahu k potrebe bezodkladnej úpravy pomerov bude opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, pričom je nevyhnutné skúmať aj osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku ktorému sa má poskytnúť ochrana.

3. Súd prvej inštancie mal na základe Zmluvy o revolvingovom úvere, Dohody o poskytnutí služby, ako aj Dohody o zrážkach zo mzdy za osvedčenú existenciu právneho vzťahu medzi sporovými stranami, ako aj to, že žalobcom tvrdené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Na základe

žiadosti žalovaného o vykonávanie zrážok zo mzdy, dochádza (môže dôjsť) k zrážkam zo mzdy zo strany zamestnávateľa žalobcu, čím je odôvodnená existencia bezprostredne hroziacej ujmy. Realizáciou zrážok zo mzdy nad rámec skutočného dlhu môže dôjsť k bezdôvodnému obohateniu žalovaného, vydania ktorého sa žalobca domáha žalobou vo veci samej, dôvodiac jej opodstatnenosť absenciou zákonných náležitostí spotrebiteľského úveru uzatvorenom medzi stranami sporu (§ 9 ods. 2 písm. c), f), g), j), k), o), p), t), v), w), x) Zákona o spotrebiteľských úveroch). Súd prvej inštancie mal za osvedčené tvrdenie žalobcu, že úroková sadzba úveru dohodnutého v Zmluve vo výške 70,01 %, výrazne prevyšuje mieru z úverov obchodných bánk v čase uzatvorenia Zmluvy. Rovnako považuje za osvedčené tvrdenie žalobcu, že hodnota RPMN nemôže byť nižšia ako úroková sadzba, nakoľko v RPMN je zohľadnená aj úroková sadzba a nie naopak. V zmluve absentuje skutočný rozpis splátok istiny, úrokov a poplatkov, trvanie Zmluvy a termín konečnej splatnosti, adresa veriteľa na podanie reklamácie a sťažnosti, pričom uvedené chýbajúce náležitosti majú byť obsiahnuté v Zmluve o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch a podľa § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y). Hoci súd v štádiu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ešte nerozhodoval o nároku žalobcu na vrátenie bezdôvodného obohatenia, nemôže na základe dôvodov uvedených v žalobe pripustiť, aby boli zo strany zamestnávateľa žalobcu a v prospech žalovaného vykonávané zrážky zo mzdy, čo by následne mohlo viesť k zväčšujúcemu sa bezdôvodnému obohateniu žalovaného. Rozhodnutie súdu o nariadení neodkladného opatrenia je v danom prípade umocnené aj postavením žalobcu ako slabšej strany nielen v spore, ale aj pri uzatváraní úverových zmlúv, kedy spotrebiteľ nemohol ovplyvniť ich obsah, keďže sa jedná o formulárové zmluvy a jedine súd je oprávnený rozhodnúť o ich platnosti alebo neplatnosti v spore vyvolanom niektorou zo strán. Prvoinštančný súd mal rovnako za to, že nariadením neodkladného opatrenia bol dodržaný vyššie formulovaný princíp efektívnosti a proporcionality, nebude ním vytvorený nenávratný stav, nakoľko v danom prípade môže trvať len do rozhodnutia vo veci samej a sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

4. Čiastočné zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie odôvodnil tým, že zo zákona zanikne neodkladné opatrenie iba v prípade, ak súd jeho trvanie individuálne limitoval z hľadiska času, ktorý následne uplynul (§ 330 ods. 1 a § 333 C.s.p.). Inak musí byť neodkladné opatrenie zrušené rozhodnutím súdu, a to v zmysle § 334 až 338 C.s.p.. Žalobca sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia bez časového obmedzenia, pričom o časovom obmedzení trvania neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť samostatným výrokom, na základe vlastného uváženia. Nakoľko súd v rozhodnutí vo veci samej rozhoduje o nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, toto rozhodnutie bude mať vplyv aj na nariadené neodkladné opatrenie týkajúce sa zrážok zo mzdy žalobcu. V prípade rozhodnutia súdu, že žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie, by nariadené neodkladné opatrenie stratilo opodstatnenie a v prípade, že žalobca by bol v spore neúspešný, zamestnávateľ má povinnosť pokračovať v zrážkach zo mzdy a žalovaný má právo na výkon zrážok zo mzdy, a teda ich nemožno limitovať nariadeným neodkladným opatrením. Prvoinštančný súd preto rozhodol tak, že časovo ohraničil trvanie neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej a v ostatnej časti preto súd prvej inštancie návrh osobitným výrokom návrh zamietol.

5. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a to podľa jeho obsahu proti časti, ktorou bolo návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovené. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil resp. zrušil. Uviedol, že súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol o dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia predovšetkým z dôvodu nesplnenia povinných obsahových náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje, že Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.3.2013 nespĺňa zákonom predpísané náležitosti, v zmysle čoho je bezúročná a bez poplatkov. Pokiaľ ide o údajnú absenciu rozčlenenia splátok úveru na istinu, úroky a iné poplatky, poukázal žalovaný na to, že takáto okolnosť nenachádza oporu v žiadnom právnom predpise. Zmluva o úvere obsahuje uvedenie počtu splátok, výšku splátky a splatnosť splátok. Zmluva obsahuje zákonom vyžadovanú výšku splátky (80,37 €) termín splatnosti splátky (ku ktorému dňu sa platí - 15. deň v mesiaci, uvedené v Oznámení veriteľa o schválení úveru, ako aj v Splátkovom kalendári, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy) a počet splátok (42 splátok), teda aj náležitosť podľa § 9 ods. 2 a písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. Nad rámec toho zmluva obsahuje aj dátum splatnosti prvej splátky (v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy). Tvrdil, že zmluva jednoznačne obsahuje

náležitost' aj podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. Nakoľko ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. sú výsledkom implementácie smernice Rady 2008/48, je dôležité a podstatné vychádzať pri výklade § 9 ods. 2 písm. k) aj z jej ustanovení. Osobitne to určuje ako povinnosť aj článok 22 ods. 1 smernice. Na podporu uvádzaného poukázal žalovaný na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 13Co/111/2014-166, ktorý sa v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. o náležitostiach zmluvy o revolvingovom úvere (ktorých nedostatok súd vytýka v napadnutom rozsudku) a o výklade príslušných zákonných ustanovení, ktoré ich upravujú. Poukázal tiež na výklad nedávneho rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15: Výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., ako to prezentuje žalobca, predstavuje v podstate požiadavku, aby sa v Zmluve o úvere uvádzala amortizačná tabuľka. Tou je (§ 9 ods.5 zákona č. 129/2010 Z. z.) tabuľka, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady.

6. Ďalej žalovaný vo svojom odvolaní namietal, že v odôvodnení napádaného uznesenia absentuje akákoľvek okolnosť, ktorá by preukazovala neprimeraný charakter ročnej úrokovej sadzby poskytnutého úveru. Žalovaný poukázal aj na to, že komparácia s úrokovými sadzbami bankových subjektov nenachádza oporu v právnych predpisoch vydaných za účelom ochrany spotrebiteľa. Zmluva bola medzi sporovými stranami uzavretá dňa 14.3.2013. Úverová zmluva, kam patrí aj zmluva uzavretá medzi stranami, sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka a v otázkach, ktoré neupravuje Obchodný zákonník, ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Prednostné použitie Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské vzťahy bolo totiž do Občianskeho zákonníka zavedené zákonom č. 102/2014 Z. z. a účinné od 1.4.2015. Na uzavretú zmluvu sa preto môžu použiť len tie predpisy z Občianskeho zákonníka, ktoré v roku 2013 osobitne upravili otázky neregulované Obchodným zákonníkom. Žalobca poukázal na skutočnosť, že v zmysle § 502 ods. 2 Obchodného zákonníka nie je v prípade úverovej zmluvy podľa zákona možné vysloviť neplatnosť celého dojednania o odplate ani v prípade, ak by tieto boli v rozpore so zákonom. Právna norma jednoznačne určuje iný následok, ako sa navrhuje podaným návrhom. Samotná výška odplaty (úrokov) bola v čase uzavretia Zmluvy upravená § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Uvedené ustanovenie teda predstavuje „zákon“, na ktorý sa odvoláva spomenutý § 502 Obchodného zákonníka. Tvrdenia žalobcu sú nesprávne už zo samotného dôvodu slovného základu pojmu odplata. Pojem odplata a úrok nie sú totožné a preto nie je možné hodnotiť celkovú odplatu iba z pohľadu jednej jej zložky - ročnej úrokovej sadzby. Zákonodarca v čase uzavretia zmluvy reguloval celkovú odplatu v súvislosti so spotrebiteľským úverom, nie iba jej jednu zložku - ročnú úrokovú sadzbu úveru. Logicky to vyplýva aj z tej skutočnosti, kedy pri dvoch rôznych poskytovateľoch úverov - bankových a nebankových subjektoch - síce môže byť úroková sadzba (jej výška) výrazne odlišná, avšak napríklad pri bankových poskytovateľoch celková odplata je tvorená aj správou úverového účtu, rôznymi poplatkami za vyhotovenia výpisov a pod. Zákonodarca preto výslovne stanovil, že sa bude právne regulovať celková odplata za poskytnutie finančných prostriedkov. Z obsahu uznesenia podľa žalovaného nevyplývala ani žiadna okolnosť, ktorá by podporila výrok súdu o nesprávne uvedenej výške RPMN, resp. výrok o tom, že jej výška nesmie predstavovať nižšiu hodnotu ako výška ročnej úrokovej sadzby. RPMN sa počíta podľa zákonného vzorca pre jej výpočet, ktorý tvorí prílohu č. 2 k Zákonomu o spotrebiteľských úveroch, pri ktorom sa zohľadňujú viaceré údaje, ako napr. dátum splatnosti prvej splátky úveru, doba splatnosti a pod. Za účelom preukázania uvedených tvrdení v tomto smere predkladá žalovaný v prílohe rozpis vzorca pre výpočet RPMN k predmetnej zmluve.

7. V súvislosti s údajom o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru poukázal žalovaný na to, že z ustanovenia článku 4 ods. 4.5 zmluvných dojednaní vyplýva, že deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru. Z ustanovenia článku 9., ods. 9.1 zmluvných dojednaní vyplýva Zmluva o RÚ je uzavretá na dobu neurčitú s tým, že revolving sa uskutoční za podmienok stanovených touto Zmluvou o RÚ. Tvrdil, že doba trvania zmluvy a tiež termín konečnej splatnosti úveru sú riadne uvedené a je splnená zákonná požiadavka.

8. Žalovaný poprel tvrdenia žalobcu v oblasti údajnej absencie adresy veriteľa na podanie žiadostí a reklamácií. Predmetná náležitosť je upravená v obsahu zmluvných dojednaní k zmluve o revolvingovom úvere. Zmluvné dojednania nepredstavujú samostatný dokument oddelený od Zmluvy o revolvingovom úvere, ale jej technickú súčasť. Žiadosť/Zmluva a Zmluvné dojednania sa nachádzajú na jednom liste papiera, pričom Žiadosť/Zmluva o revolvingovom úvere tvorí líce listiny a Zmluvné dojednania tvoria rub zmluvy. Z textu zmluvy, konkrétne z bodu 13. zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že zmluvné

dojednania sú nie len neoddeliteľnou súčasťou zmluvy (čo do právnej povahy), ale sú súčasťou zmluvy aj z hľadiska technického vyhotovenia danej zmluvy. Podľa bodu 13. zmluvy o revolvingovom úvere Riadnym vyplnením a následným podpisom tejto Žiadosti/Zmluvy všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril Veriteľ s Dlžníkom Zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania (na zadnej strane tejto žiadosti/zmluvy). V zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka zachovaná je požiadavka na písomnú formu právneho úkonu, ak je listina obsahujúca právny úkon podpísaná konajúcou osobou. Z hľadiska ustanovenia § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka je písomná forma právneho úkonu zachovaná vtedy, ak je listina o tomto právnom úkone aj podpísaná. Zákon nevyžaduje, aby jednotlivé strany tvoriace listinu o právnom úkone boli samostatne podpísované. Aj v súdnej praxi sa ustálil názor, že ak je listina o právnom úkone tvorená viacerými listami (hárkami), potom na to aby tvorili jednu listinu, musia byť tieto spojené tak, aby tvorili technickú jednotu (porov. stanovisko NS SR sp. zn. Cpj. 33/01). A len listina ako celok má byť podpísaná. Rovnaký záver prijíma aj právna prax napr. Podpis alebo parafovanie jednotlivých strán je pritom žiaduce, ale nie nevyhnutné (D. M. J. XXXX, XXXX), alebo „Celistvosť listiny je zachovaná aj vtedy, ak jednota viacerých listín je spoznatelná z obsahu právneho úkonu a ak spolunáležitosť jednotlivých listín je nesporná. Pevné spojenie listín napr. zošitím alebo zviazaním nie je v takom prípade potrebné. Na celistvosť listiny možno usudzovať z priebežného číslovania strán alebo z číslovania ustanovení zmluvy, vzájomných odvolávok, obsahovej súvislosti textu, jednotnej formy písma alebo z iného označenia, ak je tým vylúčená ďalšia manipulácia s textom.“

9. Napokon žalovaný uviedol, že z obsahu vzájomných práv a povinností zmluvných strán nevyplýva žiadny dôvod, v zmysle ktorého by žalobca mal právo požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia. Zrážky zo mzdy, ktoré boli predmetom nariadenia neodkladného opatrenia, boli vykonávané na základe zmluvy, ktorá obsahuje všetky zákonné náležitosti. Vykonávané zrážky nevychádzali zo žiadnych neprijateľných zmluvných podmienok, iba z obsahu vzájomnej dohody zmluvných strán o výške peňažných prostriedkov, ktoré je dlžník povinný veriteľovi vrátiť. Zrazená suma nepredstavuje žiadnu požiadavku veriteľa, na ktorú by nemal legitímny nárok.

10. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

11. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

12. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2 písm. c/ C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

15. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

16. Podľa § 326 ods. 1, 2 C.s.p. v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

17. Podľa § 328 ods. 1 C.s.p. ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

18. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní

proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

19. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

20. Podľa § 329 ods. 3 C.s.p. ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

21. Podľa § 330 ods. 1 C.s.p. súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

22. Predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia sú osvedčenie potreby bezodkladnej úpravy pomerov alebo osvedčenie, že je tu (dôvodná) obava, že výkon exekúcie bude ohrozený. Rovnako musí byť aspoň osvedčená danosť (dôvodnosť a trvanie) práva, resp. nároku. Účelom neodkladného opatrenia je okamžitá úprava pomerov strán. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej (hoci i len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo strany ohrozené.

23. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd zhodne z názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, keď úprava pomerov strán na obdobie, kým sa nerozhodne vo veci samej, je potrebná a zamedzí vzniku ujmy na majetku žalobcu. Žalobca preukázal, že žalovaný vykonáva prostredníctvom zamestnávateľa žalobcu zrážky z jeho mzdy, čím dochádza k vážnemu zásahu do majetkovej sféry žalobcu. Výkon zrážok zo mzdy je realizovaný na základe Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.3.2013, ktorou je zabezpečený záväzok žalovaného ako veriteľa voči žalobcovi ako dlžníkovi vyplývajúci zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.3.2013. Predmetná úverová zmluva má nepochybne spotrebiteľskú povahu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu jej uzavretia a zároveň sa na túto zmluvu vzťahuje právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako správne konštatoval i súd prvej inštancie.

24. Podľa názoru odvolacieho súdu možno považovať za osvedčené, že predmetná spotrebiteľská úverová zmluva je minimálne čiastočne neplatná z dôvodu rozporu ustanovenia o výške úrokovej sadzby s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Pojem dobré mravy nie je v zákone definovaný. Ústavný súd Slovenskej republiky judikoval, že dobrými mravmi je potrebné rozumieť pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku (uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, č. k. IV. ÚS 55/2011-19). Z ustálenej judikatúry tiež vyplýva, že zmluvné ustanovenie o výške úrokov pri peňažnej pôžičke (úvere) je potrebné podrobiť testu jeho súladu s dobrými mravmi. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 26.4.2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011 ustálil, že pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

25. Za platne dojednané možno preto považovať iba také zmluvné ustanovenie o výške úrokov, ktoré túto výšku stanovuje v súlade s dobrými mravmi. Žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi ako dlžníkovi úver s dobou splatnosti 42 mesiacov so zmluvným úrokom vo výške 70,01 % ročne. Danú výšku úroku žalovaný nerozporoval a vyplýva i z predložených listinných dôkazov. Podľa Národnej banky Slovenska v čase uzavretia zmluvy (mesiac marec 2013) bola priemerná výška úrokov pri spotrebiteľských a tzv. ostatných úveroch poskytovaných bankami domácnostiam s dobou splatnosti 1-5 rokov vo výške 10,6843 %.

Porovnanie úrokovej sadzby stanovenej žalobcom s úrokovými sadzbami stanovenými bankami je podľa názoru odvolacieho súdu plne dôvodné. Je všeobecne známe, že tzv. nebankové subjekty poskytujú úvery s úrokovými sadzbami vyššími ako banky a to klientom, ktorí by v banke úver v požadovanej výške nedostali. Hoci je prípustné stanoviť klientovi nebankového subjektu, u ktorého je väčšie riziko, že úver nebude môcť splatiť, vyššiu úrokovú sadzbu, než by stanovila banka bonitnejšiemu klientovi, takáto úroková sadzba je zhora limitovaná práve inštitútom dobrých mravov. Stanovený úrok nesmie byť podstatne vyšší, než priemerná úroková sadzba poskytovaná bankami, nakoľko práve zneužitie tiesne dlžníka spočívajúcej v jeho nepriaznivej majetkovej či príjmovej situácie, ktorá mu znemožňuje dostať úver od bankovej inštitúcie, poskytnutím mu úveru za neprimeranú odplatu (s neprimerane vysokým úrokom) je potrebné kvalifikovať ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Porovnanie úrokovej sadzby v danom prípade s priemernou úrokovou sadzbou obdobných úverov poskytovaných bankami v rovnakom čase sa javí ako najvhodnejší prostriedok umožňujúci rozhodnúť o tom, či jej výška je v súlade s dobrými mravmi. Predmetnou Zmluvou o úvere stanovená úroková sadzba prevyšuje túto priemernú úrokovú sadzbu takmer 6,5-násobne. Možno teda uzavrieť, že úroky boli v zmluve dojednané v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko ich výška podstatne prevyšuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, pričom je odôvodnené predpokladať, že pokiaľ by žalovaný ako spotrebiteľ nebol v zložitej finančnej situácii, nezaviazal by sa platiť takto neprimerane vysoký úrok z požíčaných peňazí.

26. V súvislosti s náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch má odvolací súd rovnako ako súd prvej inštalácie za osvedčené, že RPMN v zmluve o úvere nie je uvedená správne, keď zmluvná úroková sadzba predstavuje 70,01 % a RPMN iba 69,63 %. Žalovaný síce v odvolaní tvrdil, že RPMN je v zmluve o úvere uvedená riadne, pričom poukázal na jej výpočet, ktorý mal byť prílohou odvolania, avšak predmetný výpočet sa v spise nenachádza. Odvolací súd vychádza zo skutočnosti, že RPMN zásadne nemôže byť nižšia ako úroková sadzba a hoci sa nedá vylúčiť, že vplyvom určitých mimoriadne špecifických okolností vzhľadom na množstvo premenných vstupujúcich do rovnice na výpočet RPMN môže byť výsledok odlišný, nie je dôvod predpokladať, pokiaľ do žalovaný nepreukáže, že práve daný prípad vykazuje tieto osobitosti.

27. Odvolací súd má za to, že osvedčená čo i len čiastočná neplatnosť spotrebiteľskej úverovej zmluvy dotýkajúca sa výšky plnenia, ktoré je spotrebiteľ (dlžník) povinný dodávateľovi (veriteľovi) poskytnúť (v tomto prípade sa týka zmluvného ustanovenia o úrokovej sadzbe), je bez ďalšieho dostatočným dôvodom pre poskytnutie ochrany spotrebiteľovi formou neodkladného opatrenia smerujúceho k dočasnému zastaveniu vykonávania zrážok zo mzdy spotrebiteľa. Rovnako je sama o sebe dôvodom na nariadenie takéhoto neodkladného opatrenia skutočnosť, keď v dôsledku osvedčenej absencie riadneho uvedenia RPMN možno spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z.).

28. Pokračovanie výkonu zabezpečovacieho práva za vyššie uvedených okolností, predstavuje riziko, že majetok spotrebiteľa bude postihnutý nad mieru toho, čo dodávateľovi patrí. Spotrebiteľ je slabšou stranou, ktorá disponuje zásadne menším majetkom a má podstatne nižšie príjmy ako dodávateľ. Výkon zabezpečovacieho práva spotrebiteľa v niektorých prípadoch až existenčne ohrozuje. V porovnaní s tým je zanedbateľná ujma, ktorá by mohla vzniknúť dodávateľovi pozdržaním výkonu jeho zabezpečovacieho práva pre prípad, že by sa žaloba spotrebiteľa ukázala ako nedôvodná. Takto nariadené neodkladné opatrenie je preto plne v súlade s princípom proporcionality

29. Pokiaľ žalovaný vo svojom odvolaní argumentoval potrebou aplikovať v prípade neprípustného dojednania výšky úrokov ustanovenie § 502 Obchodného zákonníka, takáto argumentácia je pre účely rozhodovania o neodkladnom opatrení nadbytočná, nakoľko pre jeho nariadenie postačuje čo i len čiastočná neplatnosť zmluvného ustanovenia o úrokoch. Odvolací súd však považuje za potrebné uviesť, že v čase uzavretia úverovej zmluvy (14.3.2013) bolo účinné ustanovenie § 54 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Nemožnosti aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka o zmluve o úvere, ktoré by pre spotrebiteľa znamenali nižšiu úroveň jeho ochrany v porovnaní s obdobnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, nasvedčuje i skutočnosť, že zákonodarcovi nemožno pričítať vôľu odlišne - menej chrániť spotrebiteľa v prípade uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou úveru (ktorý je upravený v Obchodnom zákonníku), než v prípade uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere napríklad formou pôžičky (ktorá je upravená v Občianskom zákonníku).

30. Pokiaľ ide o splnenie ďalších náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ich posúdením sa odvolací súd nezaoberal, nakoľko vyššie uvedené skutočnosti (neplatnosť zmluvného dojednanja o úroku pre jeho rozpor s dobrými mravmi a osvedčenie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov v dôsledku absencie riadneho uvedenia RPMN) sú dostatočným dôvodom na zastavenie výkonu zrážok zo mzdy spotrebiteľa neodkladným opatrením a ich posúdenie môže mať význam iba z hľadiska rozhodovania vo veci samej.

31. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov podľa § 387 ods. 1 C.s.p. uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

32. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, keď i o týchto trovách rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 C.s.p.).

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p..).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa(§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).